

TEZA:

Wyjaśnianie, zwane również tłumaczeniem, jest zadaniem myślowym, które polega na wskazaniu racji dla stwierdzonego przez nas zdania. Innymi słowy, wyjaśnienie polega na odpowiedzi na pytanie «dlaczego tak jest jak stwierdziliśmy?» (w odróżnieniu od rozumowania typu dowodzenie, gdzie orzekamy o wartości logicznej stwierdzenia, odpowiadając np. na pytanie «czy to, co stwierdziliśmy jest prawdą?»). Zatem można powiedzieć, że wyjaśnianie jest szukaniem związków między stwierdzonymi faktami (uznanymi za prawdziwe), bez potrzeby dowodzenia ich wartości logicznych.

WO-181/21

ORZECZENIE

z dnia 17 lutego 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: S WSD Sławomir Pilipiec

S WSD Edward Strzelecki /sprawozdawca/

Protokolant: Justyna Kosińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Konrada Mazura

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2022 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego M. B. (...)

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki radcy prawnego - art. 64 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 62 ust. 2 i ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania Obwinionego radcy prawnego M. B. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt D 92/20

- I. zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy w całości,
- II. zasądza od obwinionego radcy prawnego M. B. koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.800 zł na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych - dalej OSD, w dniu 21 czerwca 2021 r. uznał radcę prawnego M. B. (...) za winnego tego, że:

będąc wezwany pismem z dnia 07 lipca 2020r. przez Rzecznika Dyscyplinarnego B. M. do złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisma, pisemnych wyjaśnień w sprawie ze skargi Pana D. Z. - w sprawie o sygn. akt RD 187/20, które to pismo zostało przez obwinionego skutecznie odebrane w dniu 21 lipca 2020r. - do dnia wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów, nie wywiązał się z obowiązku złożenia pisemnych wyjaśnień w wyznaczonym 14 dniowym terminie tj. od daty otrzymania wezwania Rzecznika Dyscyplinarnego w sprawie zawiadomienia nadesłanego przez D. Z. w sprawie pod sygn. akt RD 187/20, do dnia wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów, tj. popełnienia czynu naruszającego podstawowe wartości i zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, określonego w art. 62 ust. 2 i ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity stanowi załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 75) i za to wymierzył karę upomnienia. Obwiniony został też obciążony kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 500 zł.

Orzeczenie to zaskarżył w całości obwiniony, wnosząc o jego uchylenie oraz wskazując w nawiązaniu do uzasadnienia orzeczenia OSD, że:

- zgodnie z art. 62 ust. 2 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny wezwany do złożenia wyjaśnień w sprawach wynikających z ustawowych zadań samorządu radców prawnych bądź kodeksu obowiązany jest złożyć wyjaśnienia w wyznaczonym terminie. Skarżący wskazał, że w dniu 31 lipca 2020r. przesłał do Okręgowej Izby Radców Prawnych wyjaśnienie, że w związku z zaplanowanym urlopem nie jest w stanie złożyć wyjaśnień wcześniej niż po 24 sierpnia 2020r. To wyjaśnienie Skarżącego przesłane do Okręgowej Izby Radców Prawnych z zachowaniem czternastodniowego terminu wynikającego z Kodeksu Etyki Radcy Prawnego okazało się dla Okręgowej Izby Radców Prawnych wystarczające. Skarżący nie otrzymał bowiem z Okręgowej Izby Radców Prawnych żadnej odpowiedzi na swojego emaila z pouczeniem, że Okręgowa Izba Radców Prawnych oczekuje od niego jakichkolwiek innych wyjaśnień w sprawie. Jeżeli więc wyjaśnienia złożone drogą email-ową przez Skarżącego nie byłyby dla Okręgowej Izby Radców

Prawnych wystarczające. Rzecznik Dyscyplinarny E. L. poinformowałaby Skarżącego o konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień.

Jako że Kodeks Etyki Radcy Prawnego nie precyzuje jaką formę i jaką treść mają mieć wyjaśnienia, Skarżący uznał, że przesłane przez niego emailem wyjaśnienia są dla Okręgowej Izby Radców Prawnych wystarczające.

- przesłany przez niego email stanowił wystarczające wyjaśnienia w sprawie. Jeżeli by tak nie było, otrzymałby on stosowną informację z Okręgowej Izby Radców Prawnych. Wobec tego, że taka informacja nie została mu przekazana, uznał on działając w zaufaniu do Okręgowej Izby Radców Prawnych, że jego wyjaśnienia były wystarczające. Okolicznością, która o tym przesądziła, był w ocenie Skarżącego brak jakiejkolwiek reakcji Okręgowej Izby Radców Prawnych na email skarżącego z dnia 31 lipca 2020 roku.

- niniejsze postępowanie jest nadużyciem prawa ze strony Okręgowej Izby Radców Prawnych, wynikającym z celowej lub omyłkowej błędnej interpretacji art. 62 ust. 2 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Wydaje się, iż niniejsze postępowanie nie zostałoby wszczęte, gdyby Okręgowa Izba Radców Prawnych przesłała Skarżącemu krótką odpowiedź na jego emaila z dnia 31 lipca 2020 roku, że oczekuje od niego przesłania dodatkowych wyjaśnień. Skarżący wskazuje, że z jego emaila nie wynikało, iż zamierza przesłać jakiejkolwiek dodatkowe wyjaśnienia w sprawie. Skarżący, jako że nie otrzymał potwierdzenia, że Okręgowa Izba Radców Prawnych oczekuje od niego złożenia takich wyjaśnień osobiście lub w formie pisemnej, nie przesłał tych wyjaśnień.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie obwinionego jest niezasadne w całości.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w pełni podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny. Z analizy materiału dowodowego wynika, że przeprowadzone dowody nie pozostawiają wątpliwości co do poczynionych w sprawie ustaleń, zaś Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego ani przepisów prawa procesowego w stopniu mogącym mieć wpływ na rozstrzygnięcie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny znajduje zarzuty Obwinionego jako bezpodstawne w całości nie znajdujące umocowania w istniejącym stanie faktycznym jak i prawnym. W pierwszej kolejności

wskazać należy, że brak jest podstaw do uchylenia rozstrzygnięcia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie. Adekwatnie do dyspozycji art. 438 i 439 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, sąd odwoławczy może uchylić orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania wyłącznie w razie stwierdzenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, niemożności zmiany orzeczenia z powodu reguły *ne peius*, konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości. Niewątpliwie nie zachodzi w niniejszej sprawie żadna z enumeratywnie wymienionych w art. 439 k.p.k. bezwzględnych przesłanek odwoławczych, gdyż wszystkie wymogi formalne, prawne, a także wynikające z naczelnych zasad postępowania zostały spełnione. Jednocześnie na gruncie niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości fakt, że doszło do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez Obwinionego.

Podsumowując ocenę ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd *meriti*, mając na względzie zarzuty Obwinionego, Wyższy Sąd Dyscyplinarny stwierdza, że adekwatnie do art. 410 k.p.k., podstawą orzeczenia jest całokształt okoliczności ujawnionych w toku postępowania. W szczególności Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w sposób spójny i logiczny przedstawił motywy, na których oparł rozstrzygnięcie w sprawie, wskazując jakie fakty uznał za udowodnione oraz na jakich dowodach opierał się podczas orzekania. Z oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jednoznacznie wynikało, że okoliczności faktyczne nie budzą wątpliwości co do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez Obwinionego, a tym samym nie zachodzi potrzeba ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego. Należy podkreślić, że powyższa ocena odnosi się nie tylko do okoliczności związanych z samym zarzutem postawionym Obwinionemu, ale także co do okoliczności czynu, który nie budził wątpliwości, tym bardziej że dowody były niezbite.

Działanie Obwinionego, polegające na tym, że będąc wezwanym pismem z dnia 07 lipca 2020r. przez Rzecznika Dyscyplinarnego B. M. do złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisma, pisemnych wyjaśnień w sprawie ze skargi Pana D. Z. - w sprawie o sygn. akt RD 187/20, które to pismo zostało przez obwinionego skutecznie odebrane w dniu 21 lipca 2020r. - do dnia wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów, nie wywiązał się z obowiązku złożenia pisemnych wyjaśnień w wyznaczonym 14 dniowym terminie tj. od daty otrzymania wezwania Rzecznika Dyscyplinarnego w sprawie zawiadomienia nadesłanego przez D. Z. w sprawie pod sygn.. akt RD 187/20, do dnia wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów, stanowi popełnienie czynu naruszającego podstawowe wartości i zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, określonego w art. 62 ust. 2 i ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity stanowi załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców

Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 75).

Bezspornym jest to, że radca prawny wezwany przez jakikolwiek organ samorządu

- w tym przypadku przez Rzecznika Dyscyplinarnego - obowiązany jest zrealizować wezwanie w wyznaczonym terminie. Dodać należy, iż art. 62 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowi o jednym z kluczowych obowiązków dotyczących relacji radcy prawnego z samorządem radcowskim, tj. obowiązek współdziałania z organami tego samorządu. Ponadto radcę prawnego obowiązuje szacunek i lojalność wobec organów samorządu radców prawnych. W odwołaniu Obwiniony nie zaprzecza faktom związanym z doręczaniem Jemu wezwań przez Rzecznika a jedynie przedstawia kuriozalne pojęcie określenia „wyjaśnienia”, za które uznaje swoją odpowiedź zawartą w emailu z dnia 31 lipca 2020 r., cyt.: *„W związku z otrzymanym wezwaniem do złożenia wyjaśnień, mając na uwadze zaplanowany urlop, nie jestem w stanie złożyć wyjaśnień wcześniej niż po 24 sierpnia 2020 roku.”*

Według obowiązujących definicji pojęć w języku polskim, „wyjaśnianie” określa się jako jedną z najbardziej znanych odmian rozumowania obok wnioskowania, dowodzenia i sprawdzania.

Wyjaśnianie, zwane również tłumaczeniem, jest zadaniem myślowym, które polega na wskazaniu racji dla stwierdzonego przez nas zdania. Innymi słowy, wyjaśnienie polega na odpowiedzi na pytanie "dlaczego tak jest jak stwierdziliśmy?" (w odróżnieniu od rozumowania typu dowodzenie, gdzie orzekamy o wartości logicznej stwierdzenia, odpowiadając np. na pytanie "czy to, co stwierdziliśmy jest prawdą?"). Zatem można powiedzieć, że wyjaśnianie jest szukaniem związków między stwierdzonymi faktami (uznanymi za prawdziwe), bez potrzeby dowodzenia ich wartości logicznych.

Odnosząc powyższe określenie pojęcia „wyjaśnianie” do wezwania Rzecznika z dnia 07 lipca 2020r., z którego jednoznacznie wynika, że wezwanie do złożenia pisemnych wyjaśnień dotyczy skargi nadesłanej przez D. Z., której kopia stanowiła załącznik do tego wezwania, nie sposób uznać treści cytowanego emaila Obwinionego za zadość uczynienie temu wezwaniu.

Treść tego emaila natomiast należy podciągnąć pod definicję „informacji” zawartą w słowniku języka polskiego, rozumianą jako *„to, co powiedziano lub napisano o kimś lub o czymś, także zakomunikowanie czegoś”*. Tym samym to co Obwiniony próbuje wykazać jako złożone wyjaśnienia jest tak naprawdę tylko informacją, że takie wyjaśnienia Obwiniony złoży dopiero po 24 sierpnia 2020r. Informacja ta w sposób uzasadniony i oczywisty spowodowała po stronie

Rzecznika oczekiwanie na wykonanie złożonej deklaracji przez Obwinionego, nie wymagającej dalszej korespondencji w tym zakresie. Oczekiwanie to trwało do 17 września 2020r., kiedy to Rzecznik wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia oraz postanowienie o przedstawieniu zarzutów. Fakty i czas ujawniły natomiast że Obwiniony nie miał zamiaru dotrzymać złożonej deklaracji i żadnych wyjaśnień nie złożył. W świetle powyższego cały wywód Obwinionego w odwołaniu, dotyczący rzekomo złożonych wyjaśnień uznać należy za kuriozalny, a takie zachowanie Obwinionego należy oceniać jako całkowite lekceważenie Rzecznika i naruszenie zasad zapisanych w art. 62 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznaje za gołosłowny i całkowicie nieuzasadniony zarzut Obwinionego zawarty w odwołaniu dotyczący nadużycia prawa ze strony Okręgowej Izby Radców Prawnych, wynikające z celowej lub omyłkowej błędnej interpretacji art. 62 ust. 2 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W świetle przedstawionego wyżej wyводу, pozbawione racji jest również przeświadczenie Obwinionego, iż niniejsze postępowanie nie zostałoby wszczęte, gdyby Okręgowa Izba Radców Prawnych przesłała Skarżącemu krótką odpowiedź na jego emaila z dnia 31 lipca 2020 roku, że oczekuje od niego przesłania dodatkowych wyjaśnień.

Nie można mówić o dodatkowych wyjaśnieniach w aspekcie nie złożenia żadnych wyjaśnień, co wykazano wyżej.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się występowania w sprawie okoliczności uzasadniających zastosowanie z urzędu przepisów art. 439 i 440 k.p.k.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.